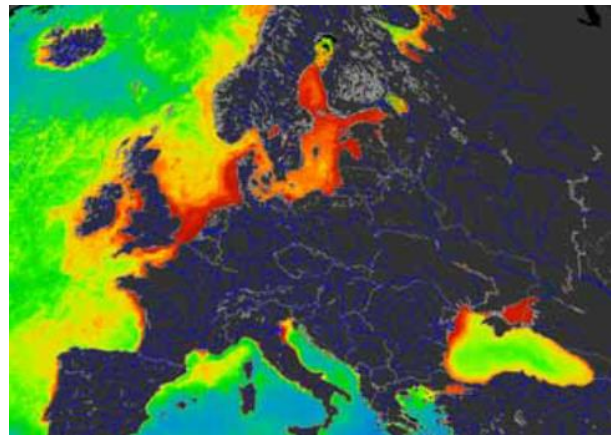

Eutrofizacja – stan i prognozy

Dorota Burska

BALTIC SEA

Global Eutrophication Watch

Dataset Specification

Specify the path to your monthly CHL asset below. The dataset should contain a variable named "chlor_a".

☐ Use YOC Product (Regional)

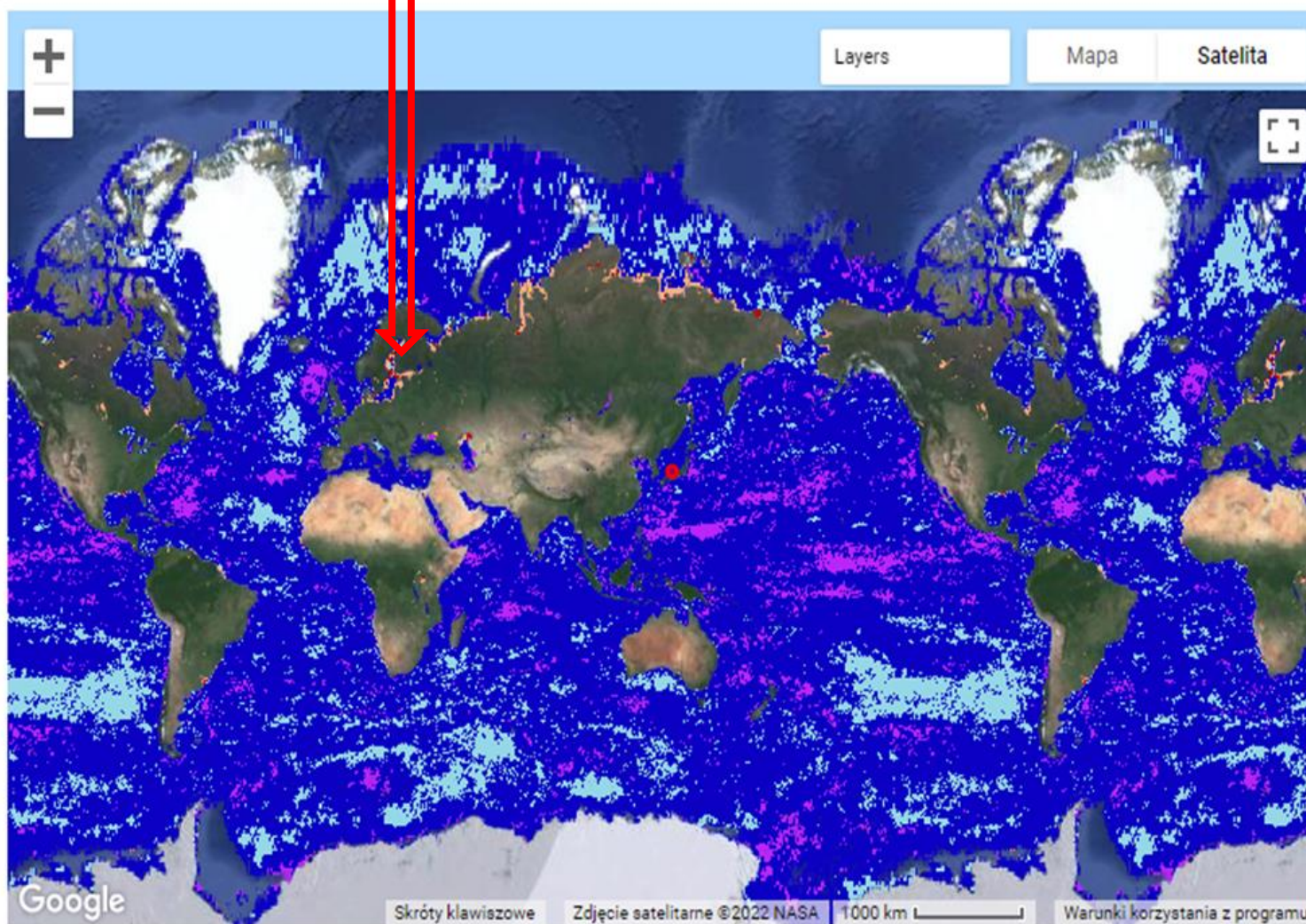
Default: MODIS/Aqua Level-3 (Global)

Trend Detection Interval

Select the start/end year interval for trend detection.

Start year: End year:

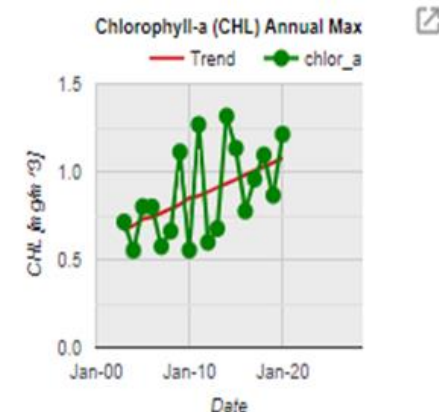
CHL Composite Interval

Click a point on the map to update the chart.

Latitude: 36.35 Longitude: 134.68

Point Status :: LI

Eutrophication Watch

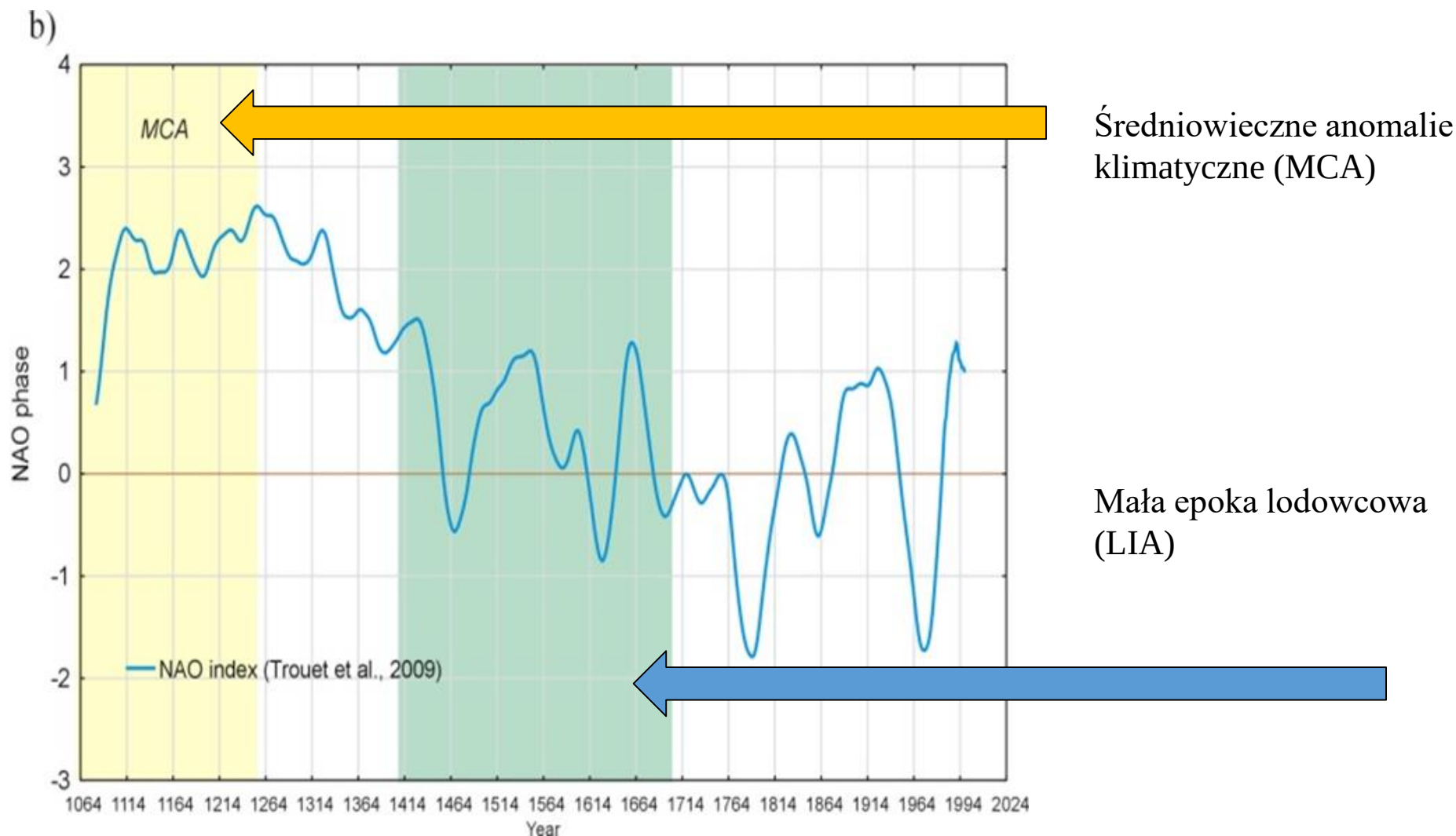

The Global Eutrophication Watch is designed to allow users to perform a preliminary screening of coastal eutrophication using

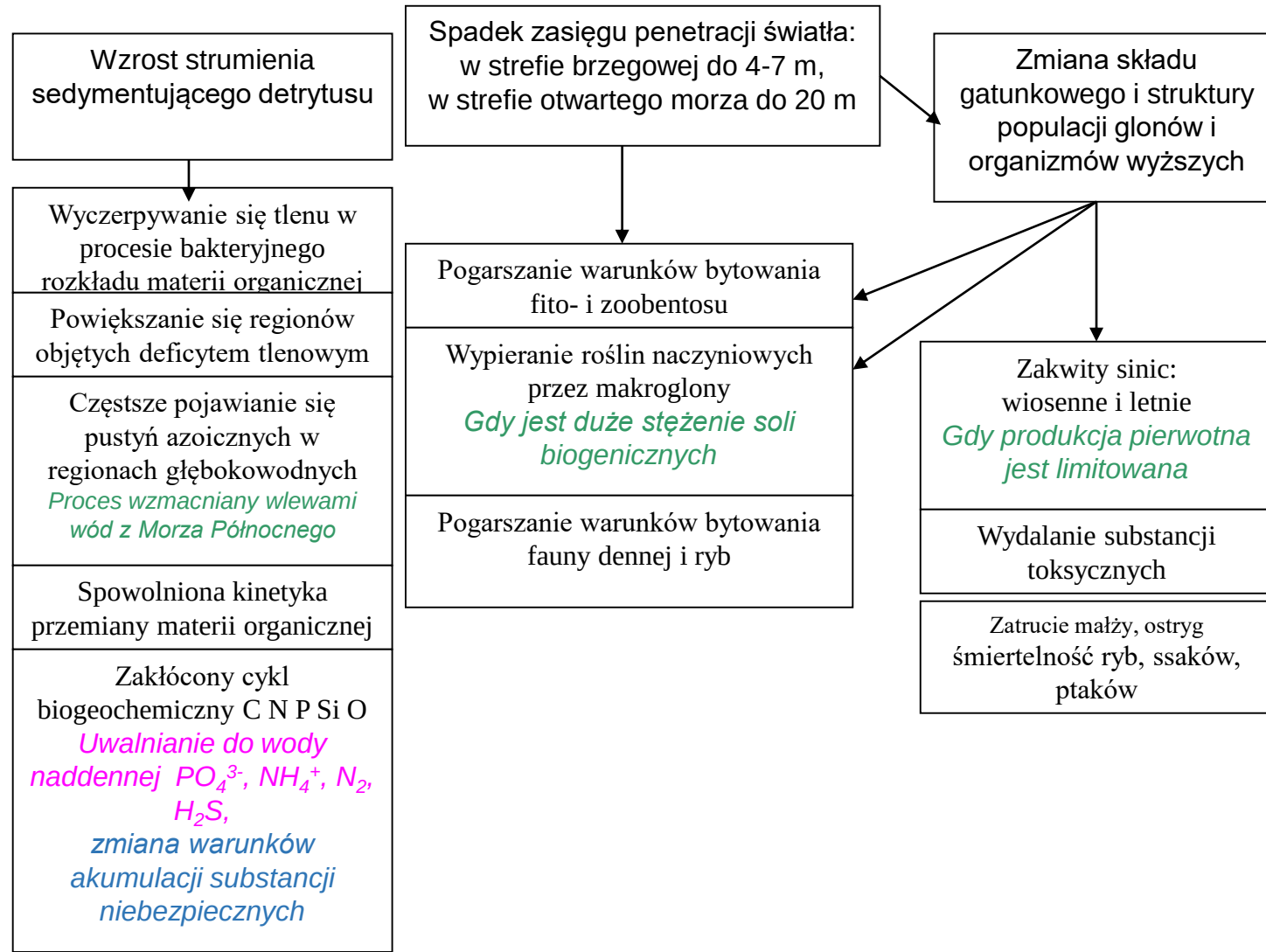
Eutrofizacja naturalna

Eutrofizacja antropogeniczna

Naturalne zmiany klimatu były przyczyną fluktuacji żyzności Bałtyku oraz intensywności i częstości wlewów na przestrzeni kilku ostatnich stuleci

Skutki wzrostu liczebności i biomasy fitoplanktonu

Presje w zlewni Morza Bałtyckiego

Zmiana klimatu –
zmiana poziomu morza

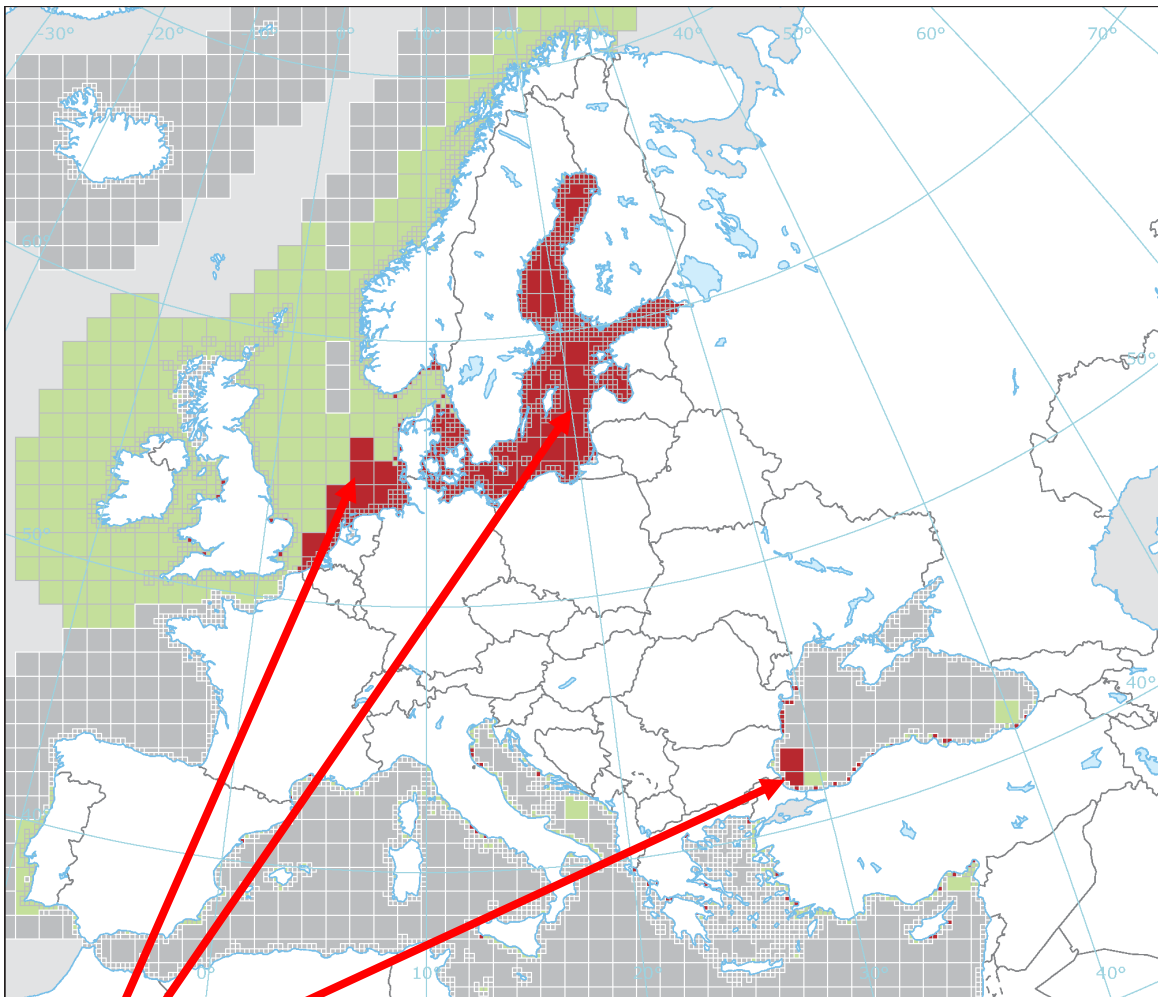

Aktywność człowieka na
morzu

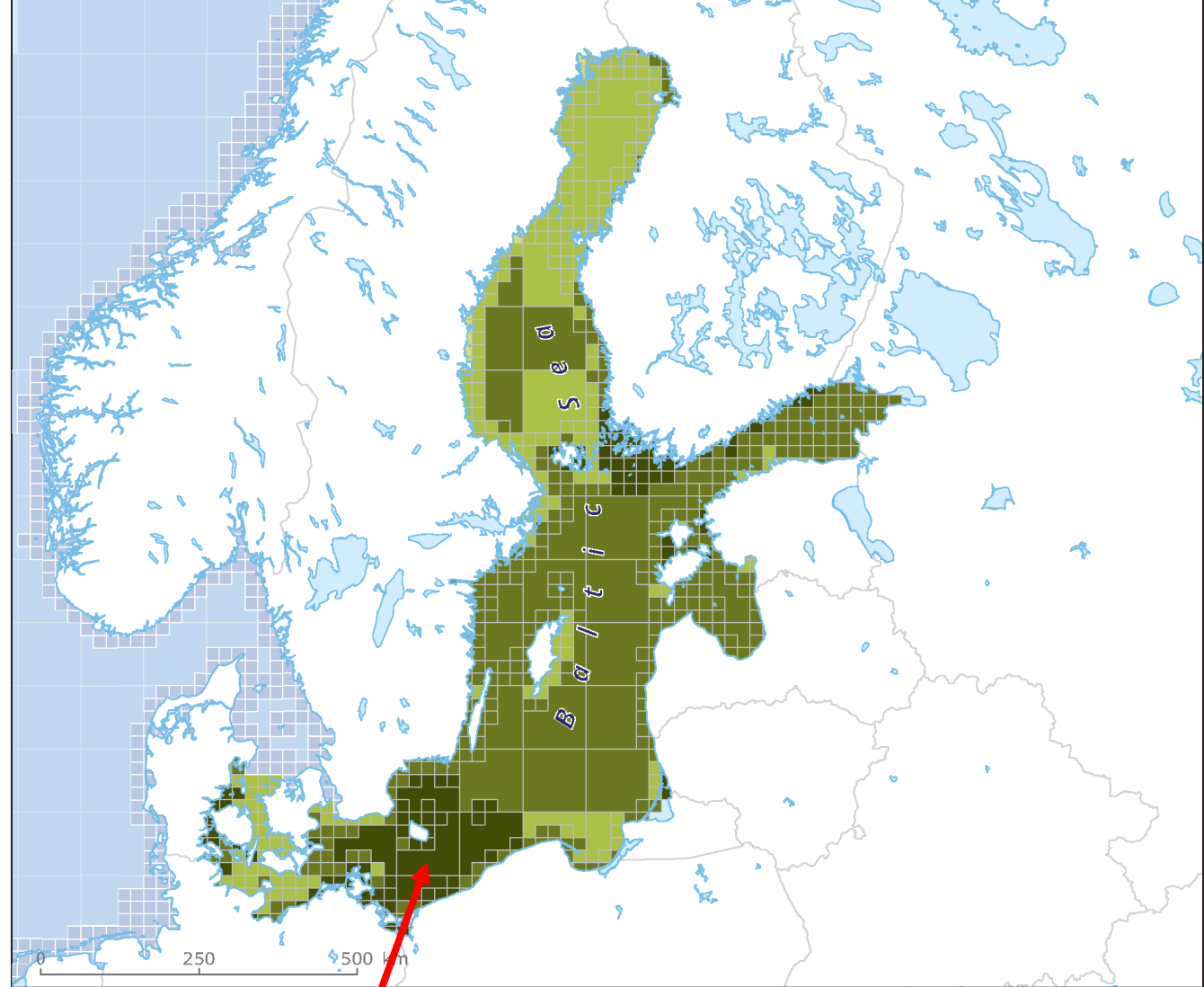
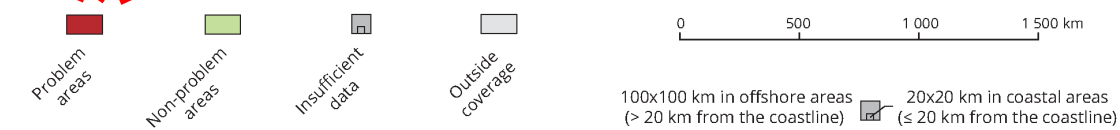

Aktywność człowieka na
lądzie

Mapping of eutrophication 'problem areas' and 'non-problem areas' in Europe's seas

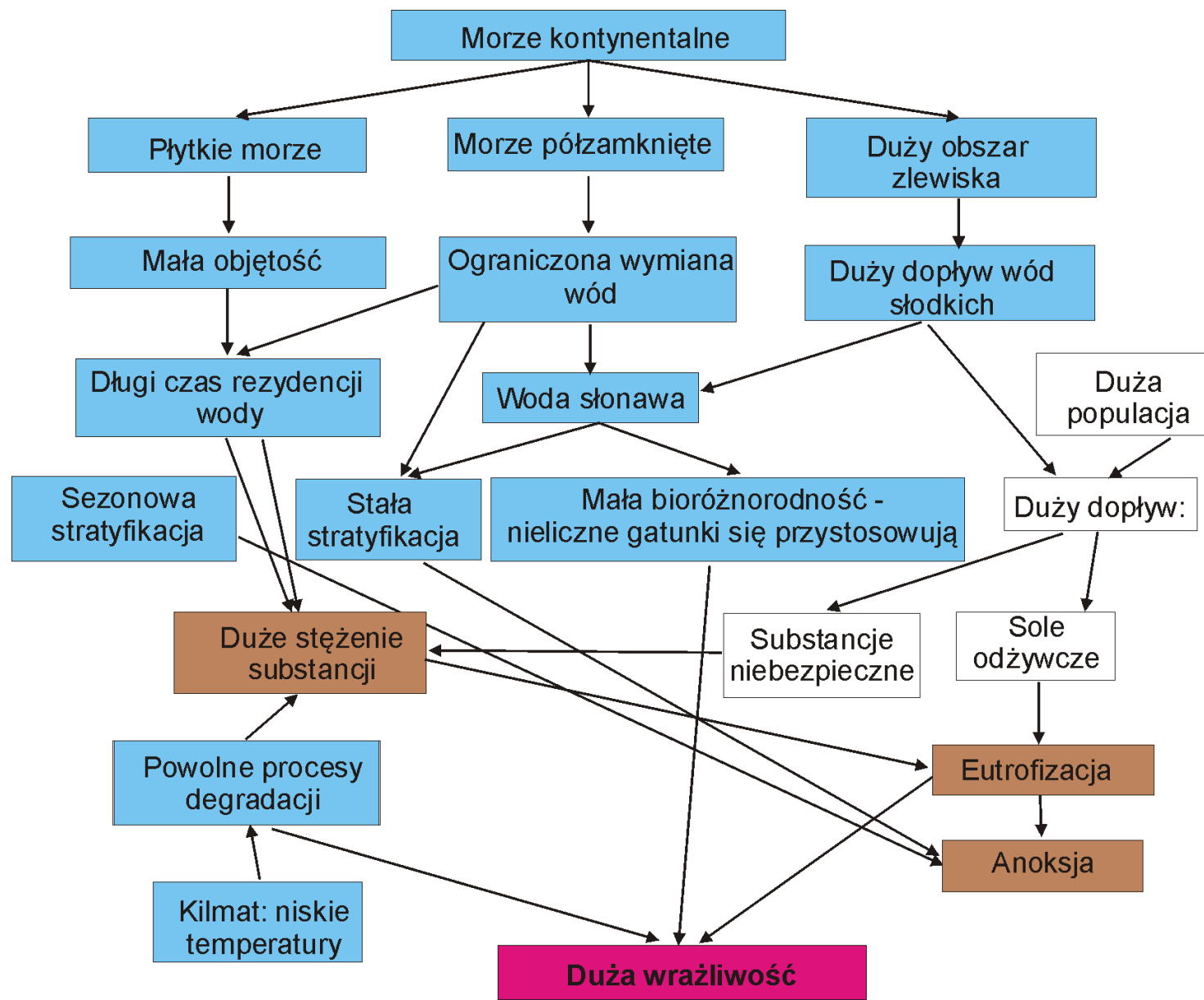

HEAT+ classifications of 'eutrophication status' in the Baltic Sea

Note:

HEAT+: The HELCOM Eutrophication Assessment Tool (Developed for the pan-European assessment)

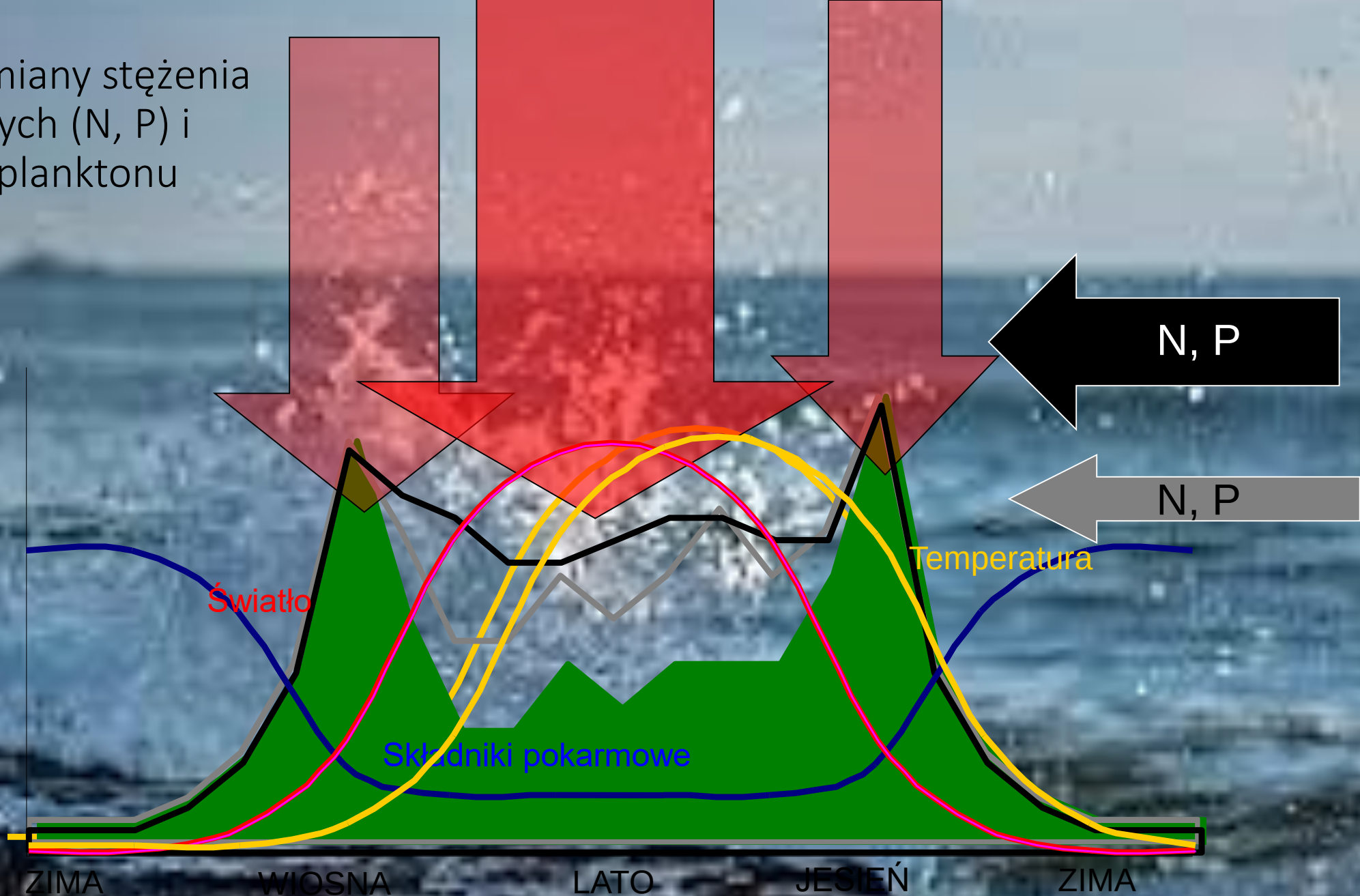
Podatność Bałtyku na antropopresję

Uwarunkowania naturalne i
procesy odpowiedzialne za
wrażliwość ekosystemu:

- naturalne,
- antropogeniczne
- toksyczne

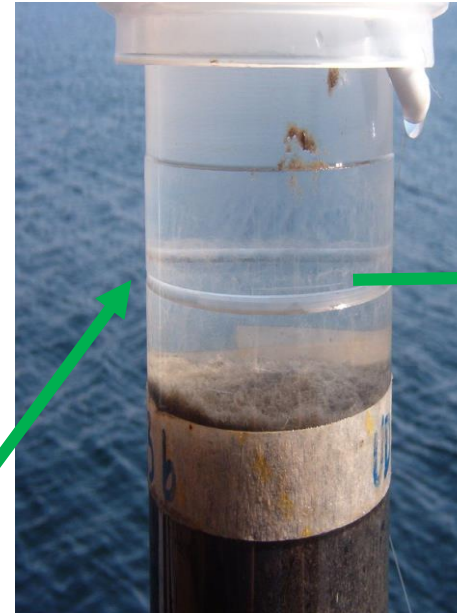
sezonowe zmiany stężenia
solí odżywczych (N, P) i
biomasy fitoplanktonu

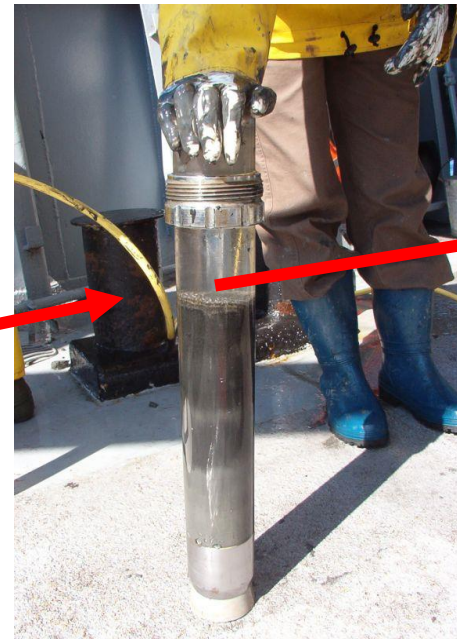
Opadanie
zawiesiny

Warunki tlenowe

Degradacja materii organicznej

Warunki beztlenowe

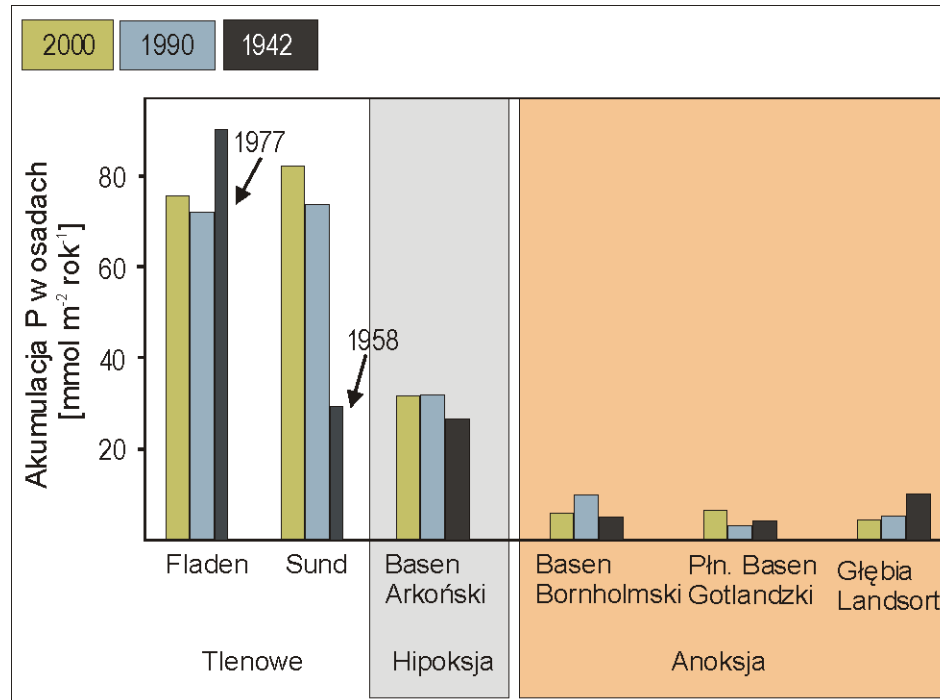
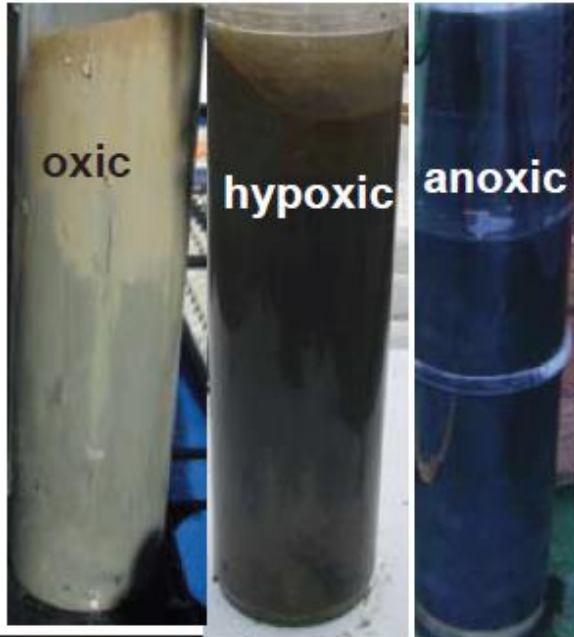
Procesy w osadach z udziałem P

Warunki
tlenowe

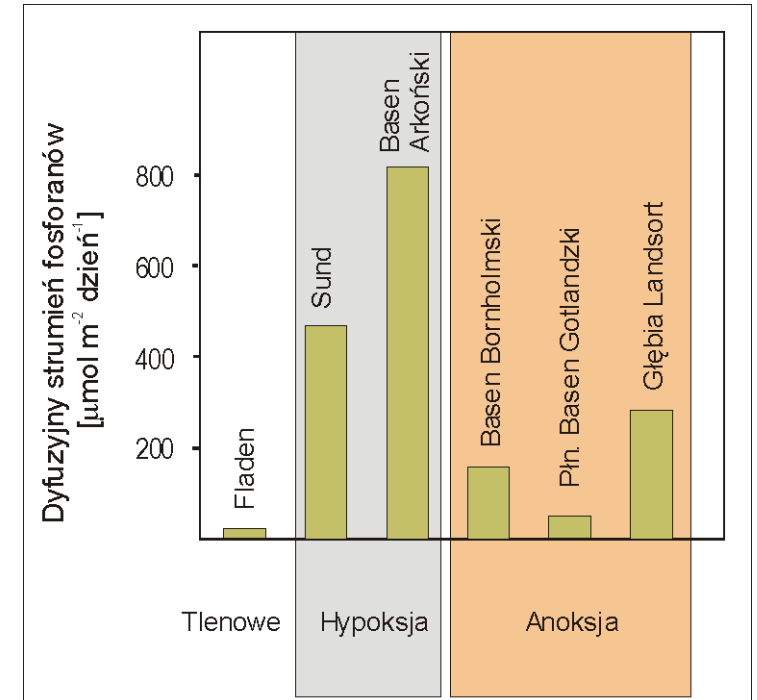
Anoksja i hypoksja

Retencja

Remobilizacja

Największa akumulacja P na m^2 w płytkich i tlenowych rejonach

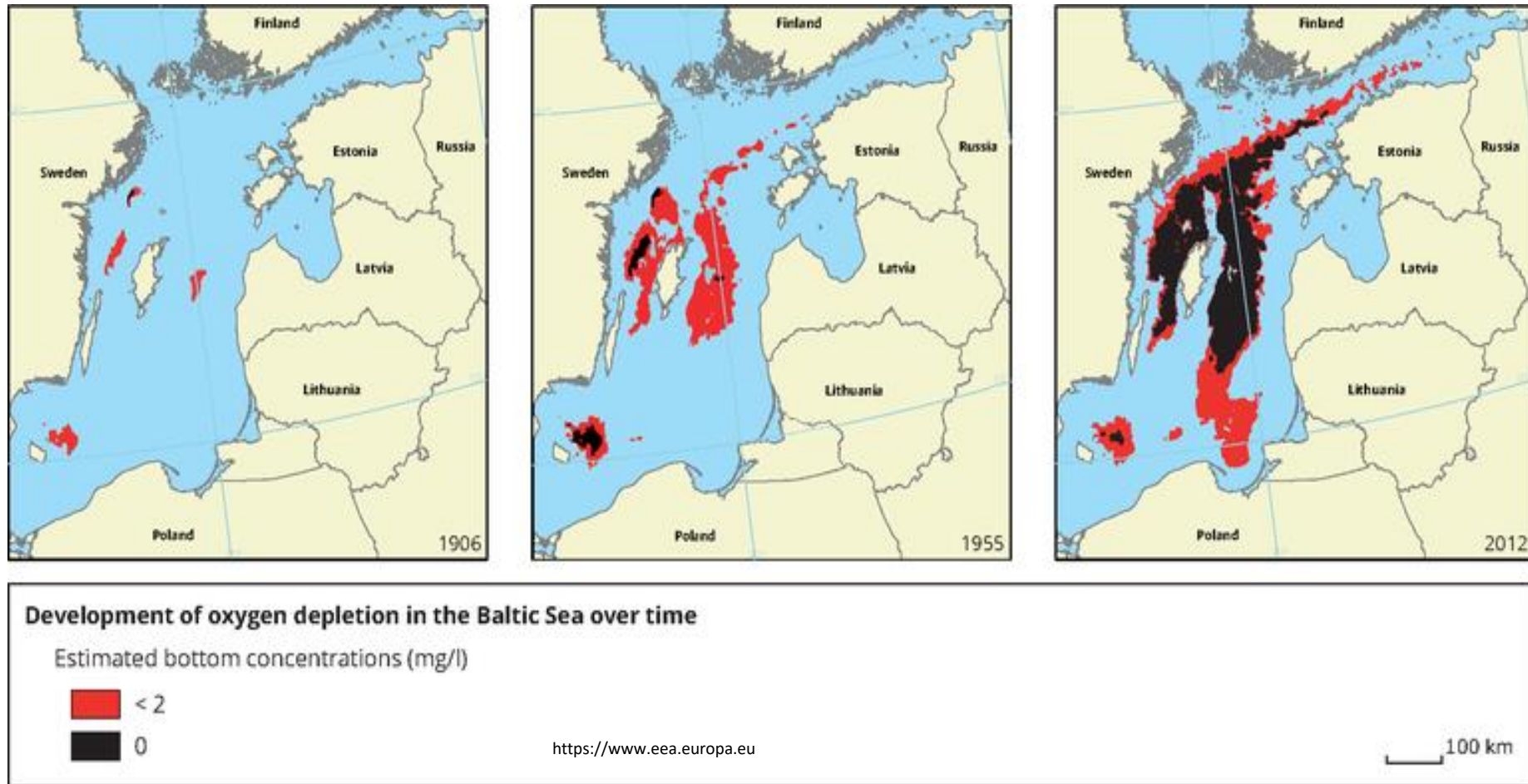
Strumień z osadu największy na stacji z sezonową hypoksją (Mort i in., 2010)

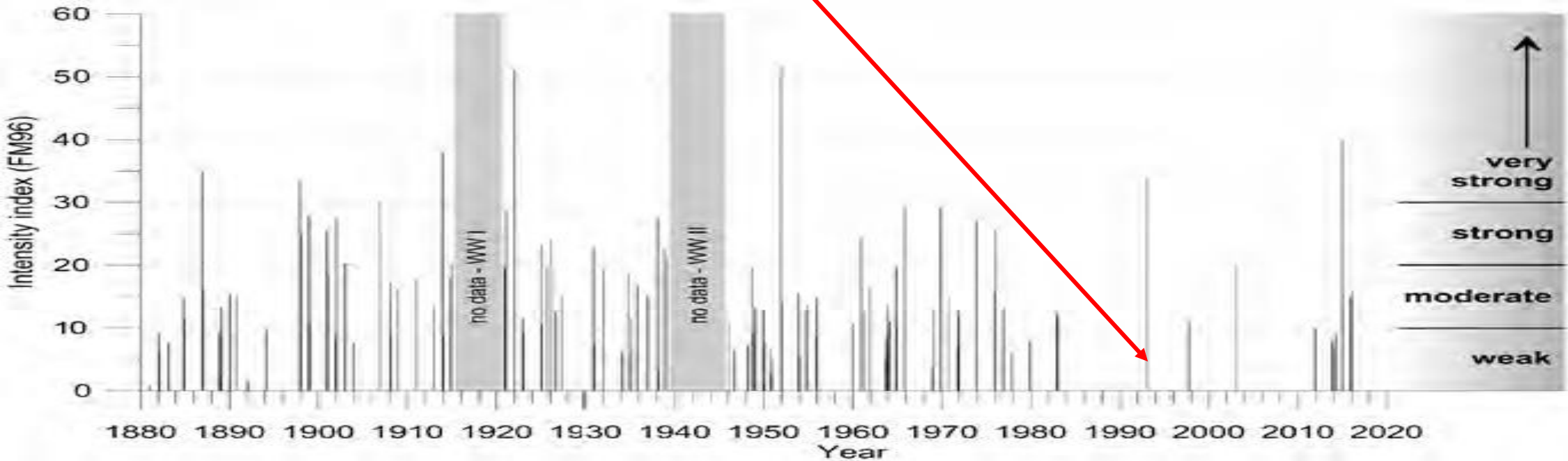
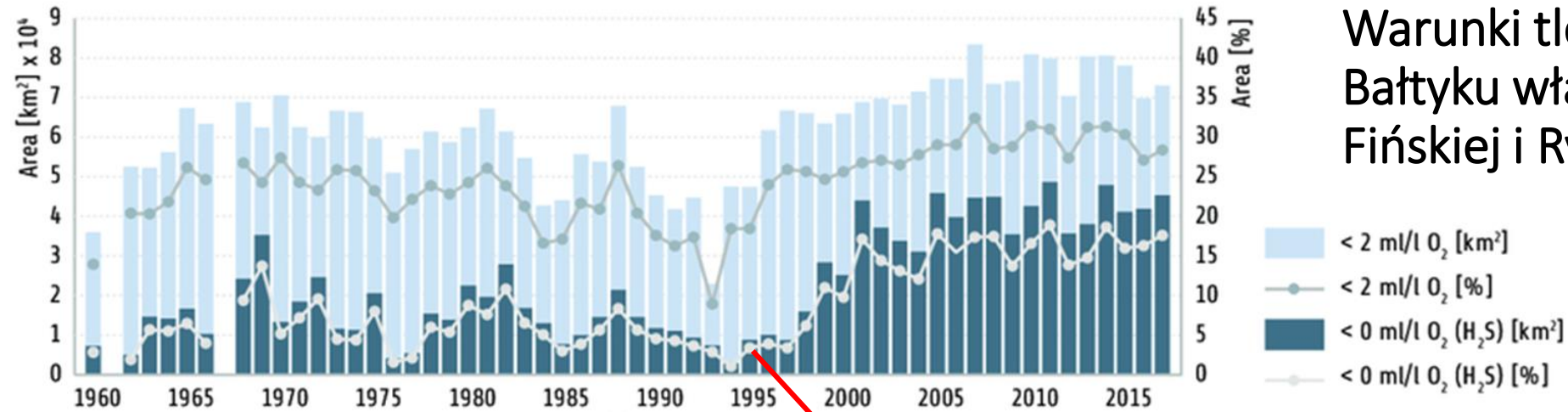

Warunki tlenowe w wodach naddennych 1906, 1955, 2012

czarne obszary – warunki beztlenowe (anoksja)

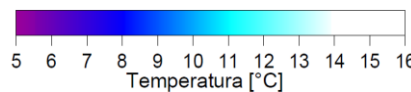
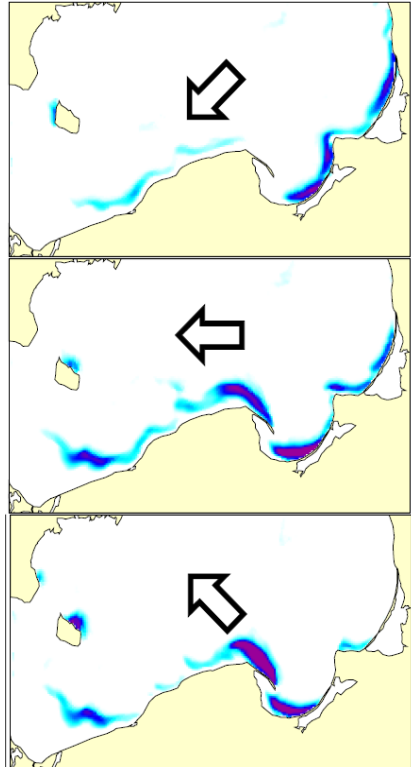
czerwone obszary – obszary subtlenowe (hypoksja)

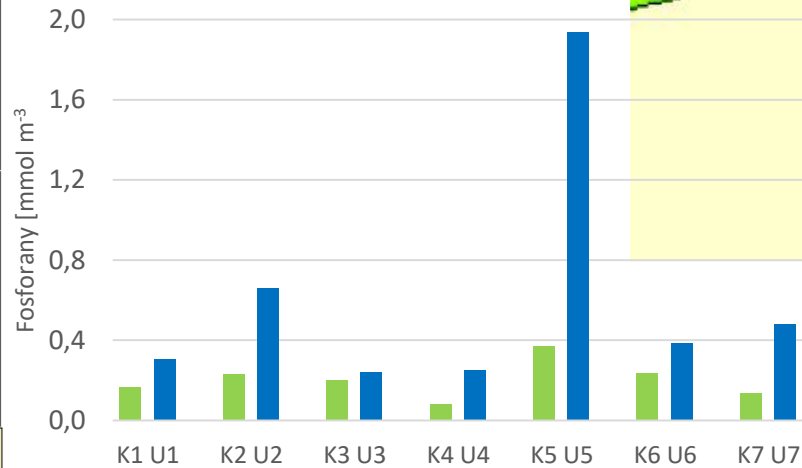

UPWELLINGI

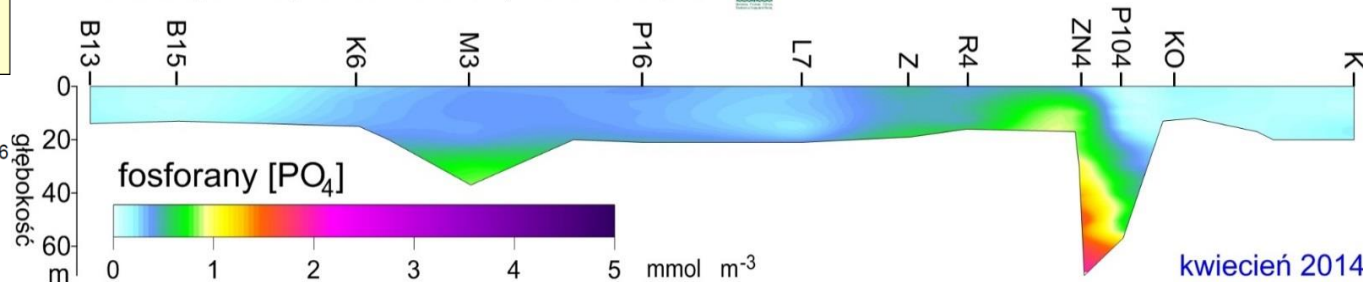

Kowalewski i Ostrowski, 2002

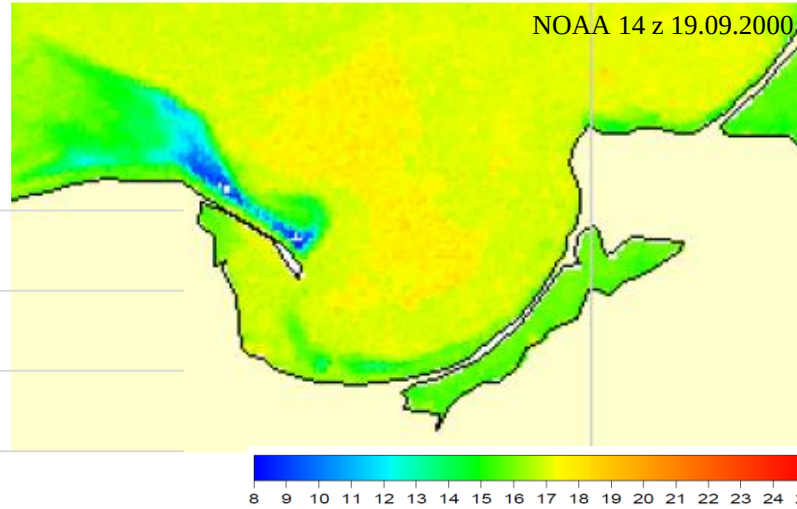

Burska i Szymelfenig, 2005

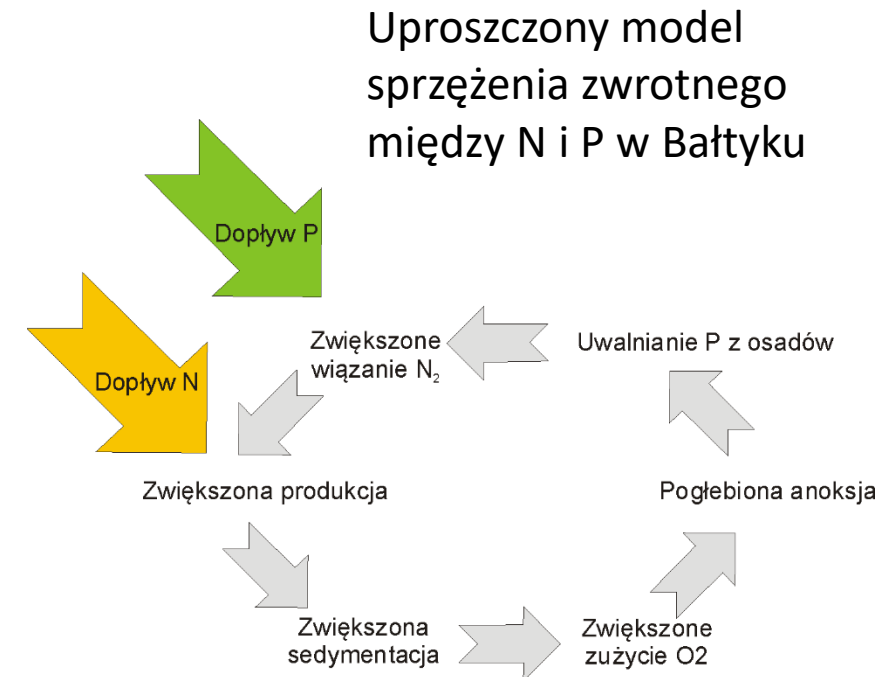
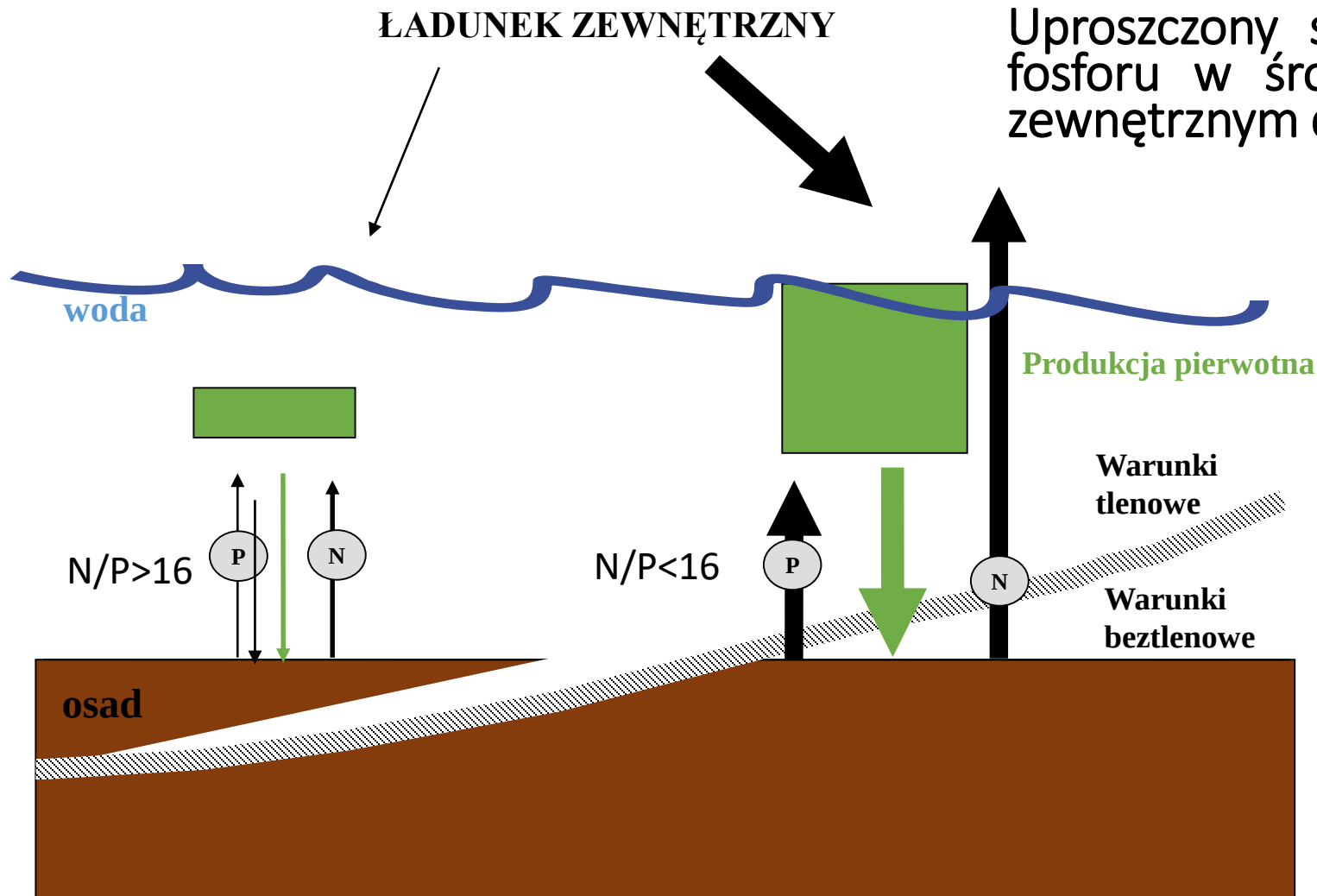
źródło danych PMS; na zlecenie: GIOŚ; finansowane przez

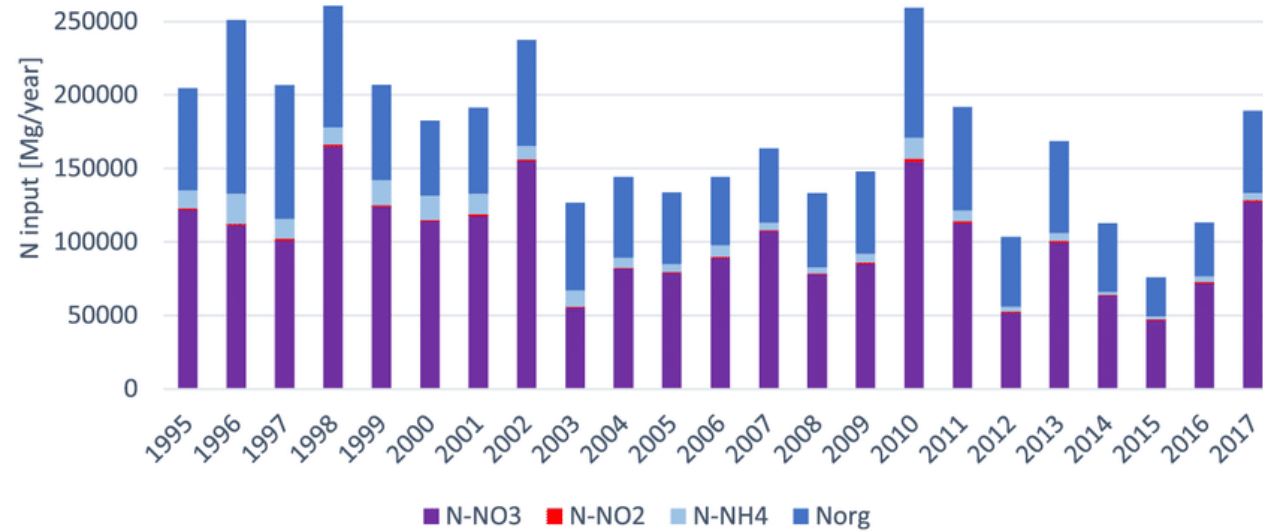

kwiecień 2014

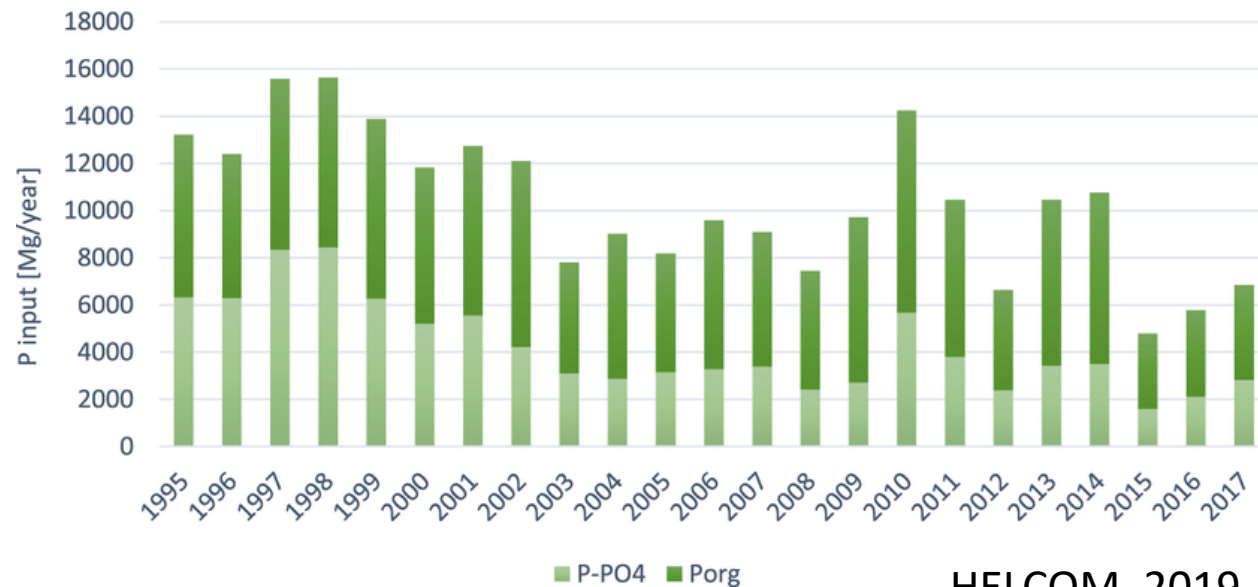

**Procesy dzięki, którym
fosforany uwalniane z
dna mogą przedostawać
się do strefy eufotycznej**

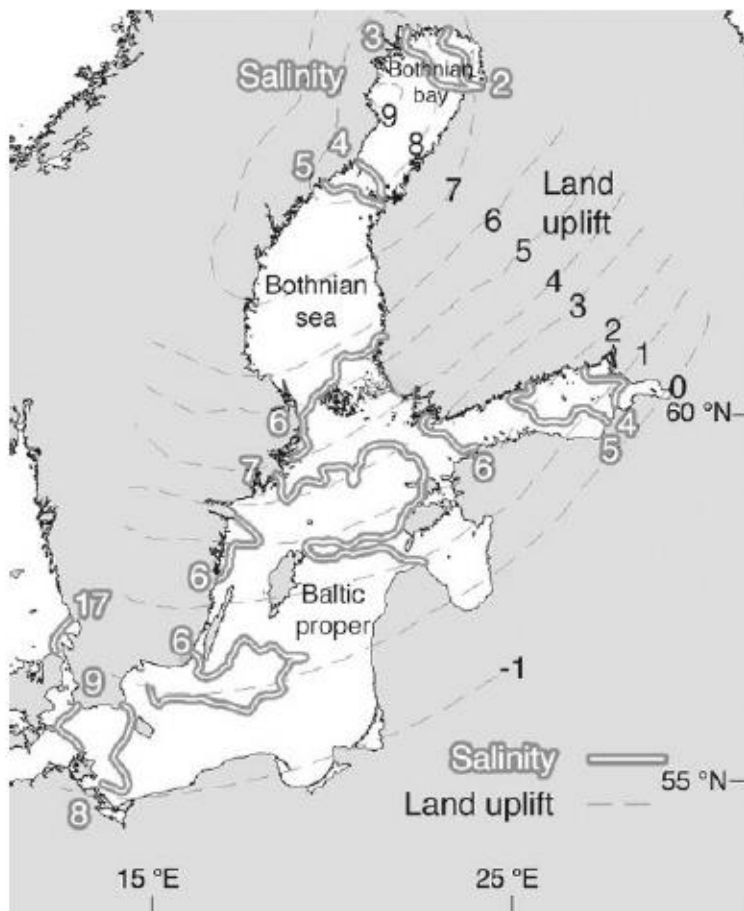

75% azotu i 95% fosforu dociera z wodami rzecznyymi i powierzchniowymi do Morza Bałtyckiego

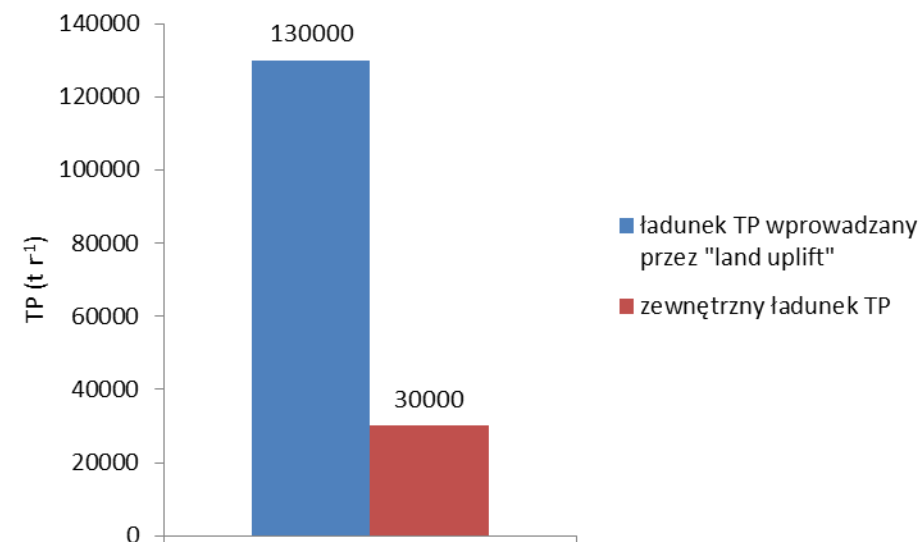

Wynoszenie dna Bałtyku jako wewnętrzne źródło fosforu

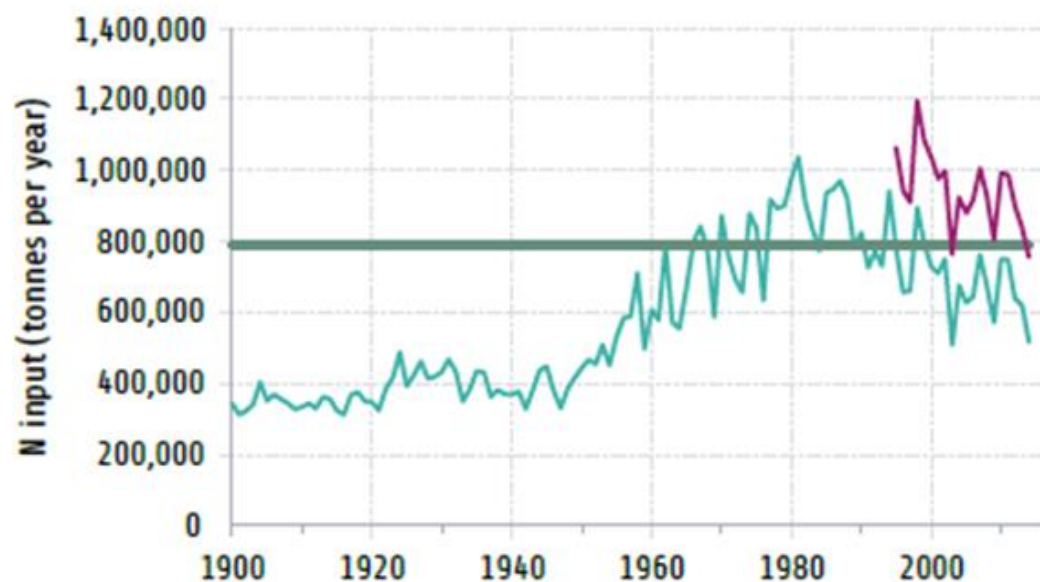
Tempo wynoszenia [mm rok^{-1}] dna
 Morza Bałtyckiego (Håkanson i
 Gyllenhammar, 2005)

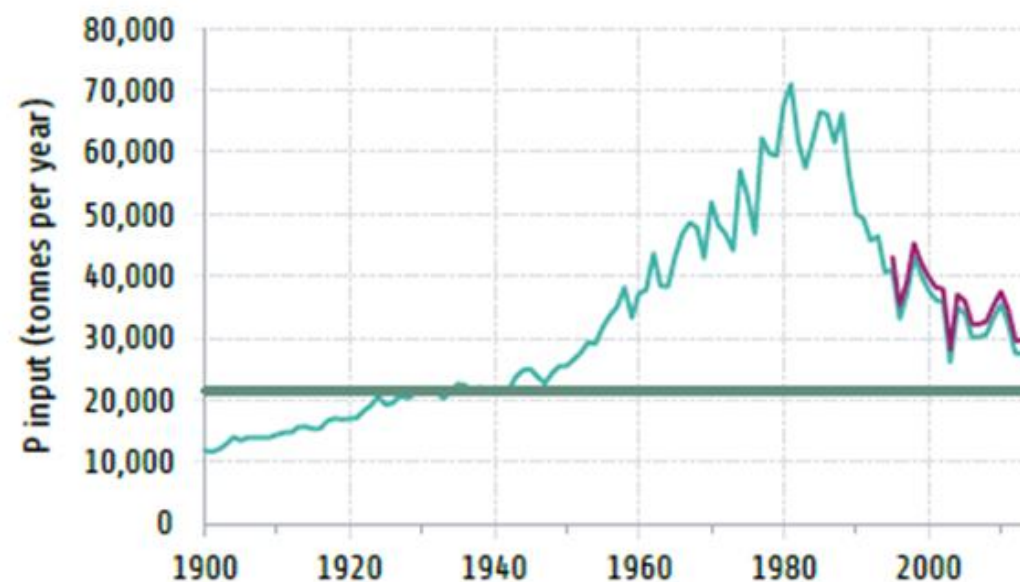
Ładunki fosforu wprowadzane w ciągu roku do
 Morza Bałtyckiego w wyniku wynoszenia dna
 oraz ze źródeł zewnętrznych (Håkanson i Bryhn,
 2008)

Ładunek substancji biogenicznych wnoszony do Morza Bałtyckiego

AZOT

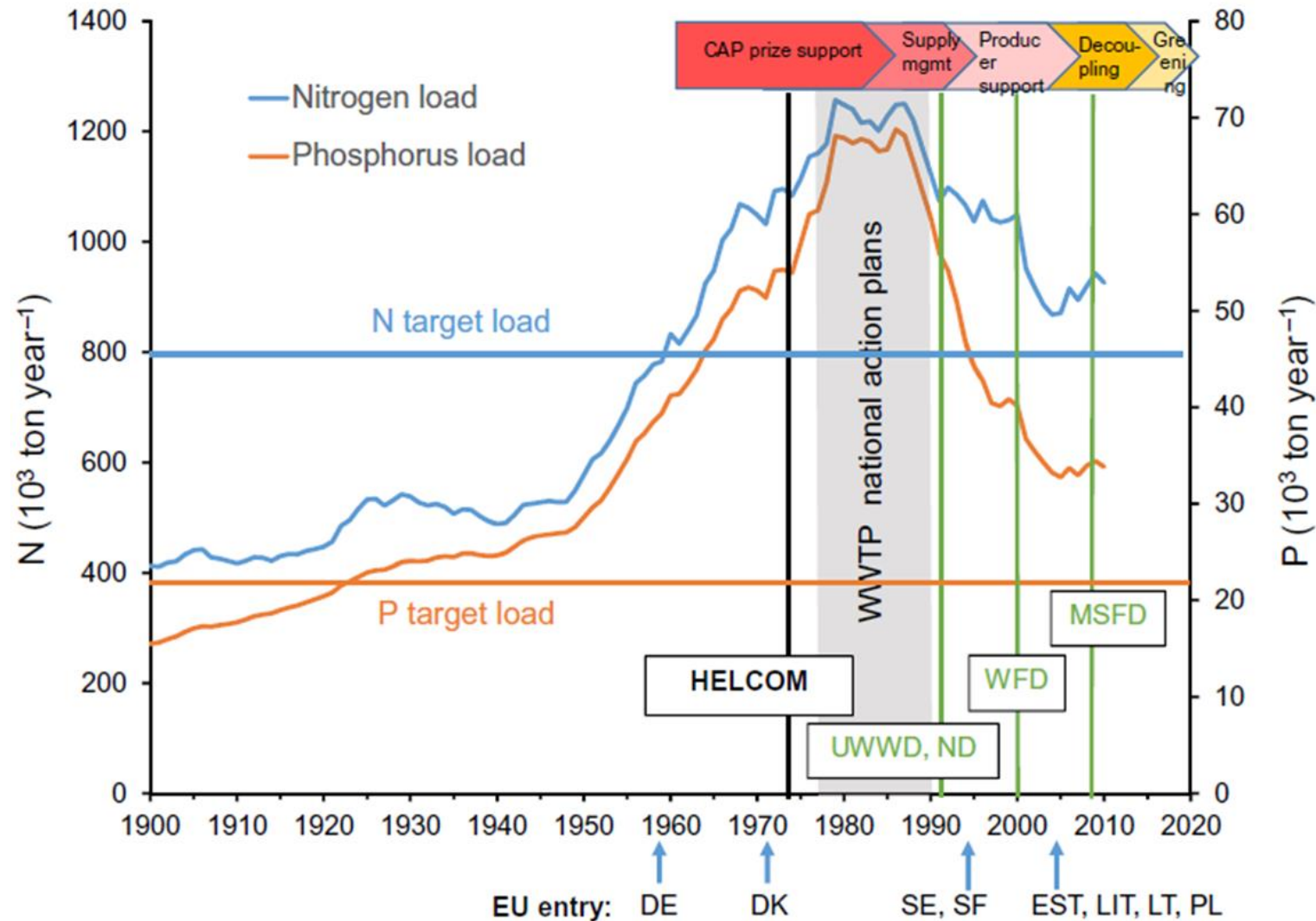

FOSFOR

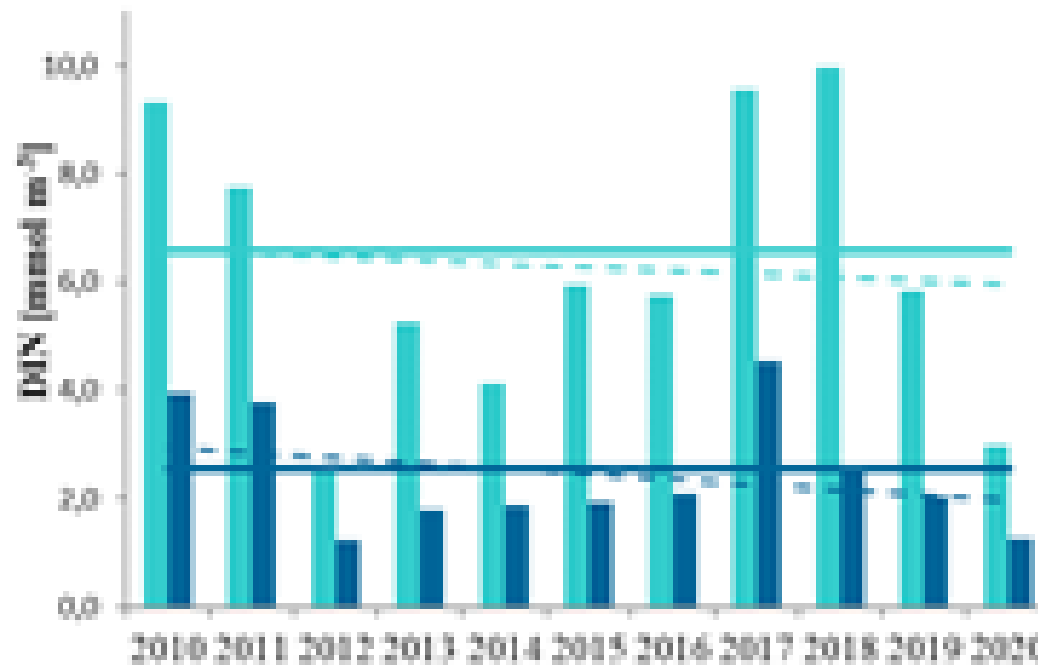
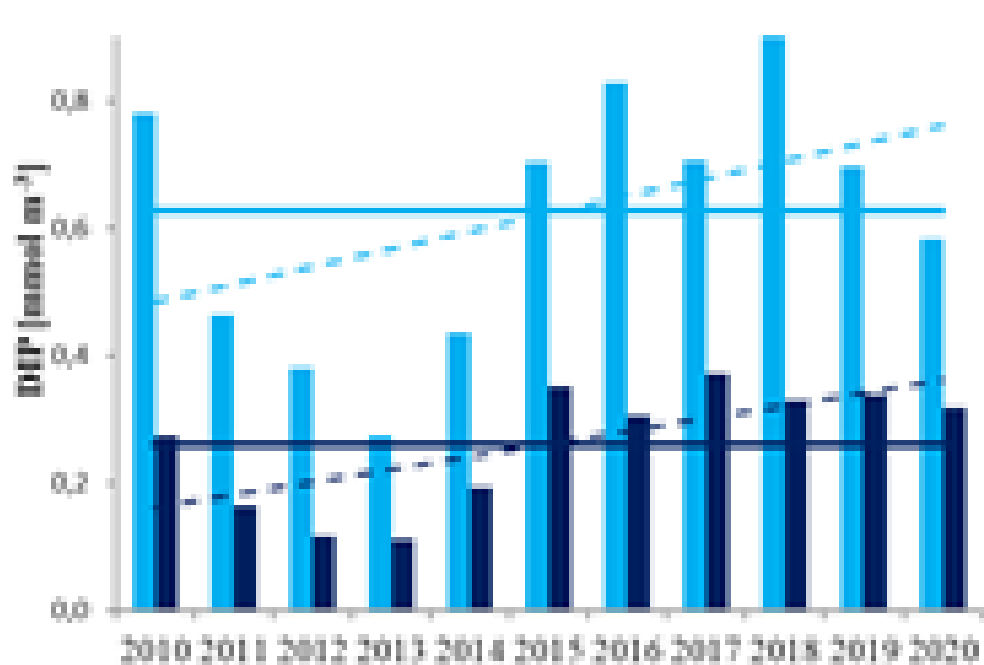
— Total input   — Waterborne input   — Maximum allowable input (MAI)

Stan realizacji zmniejszania ładunków N i P do M. Bałtyckiego

Zmiany stężeń fosforanów (DIP) w polskich obszarach morskich (Głębia Gdańska) w warstwie powierzchniowej (0-10m) w miesiącach zimowych (XII–II) (jaśniejszy słupek) i rocznych (ciemniejszy słupek) w latach 2010–2019 oraz w 2020 r. linie ciągłe – odpowiednie średnie z okresu 2010–2019, linie przerywane – tendencje.

Dziękuję